

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I**(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Racul, broasca și o știucă
Într-o zi s-au apucat
De pe mal în iaz s-aducă
Un sac cu grâu încărcat.
Și la el toți se înhamă:
Trag, întind, dar iau de samă
Că sacul stă neclintit,
Căci se trăgea neunit.
Racul înapoi se da,
Broasca tot în sus sălta,
Știuca foarte se izbea
Și nimic nu isprăvea.
Nu știu cine-i vinovat;
Însă, pe cât am aflat,
Sacul în iaz nu s-au tras,
Ci tot pe loc au rămas.

Așa-i și la omenire,
Când în obște nu-i unire:
Nici o treabă nu se face
Cu izbândă și cu pace.

Racul, broasca și știuca, Alecu Donici

Textul 2

O broască în miniatură din Brazilia este neîndemânică la sărituri deoarece canalele urechilor sale sunt prea mici.

Cercetătorii de la Universitatea South Illinois Edwardsville, din SUA, au efectuat un studiu pe o mare varietate de broaște și broaște râioase, constatând că membrii genului *Brachycephalus* au cele mai mici canale semicirculare dintre toate vertebrele adulte.

Deși această broască în miniatură din Brazilia este cu siguranță adorabilă, faptul că are canale mici ale urechilor înseamnă că nu își poate controla poziția în zbor, ceea ce duce la niște aterizări forțate destul de amuzante.

O broască în miniatură din Brazilia care ratează aterizările

Știm că broaștele au evoluat pentru a sări înainte de a putea ateriza, iar acest nou studiu evidențiază că un canal al urechii mai mic înseamnă că abilitățile de echilibru și de orientare în spațiu ale broaștelor sunt afectate.

O dimensiune mică are consecințe cunoscute asupra sistemelor vestibulare ale amfibienilor. În cazul acestor broaște în miniatură, asta înseamnă că endolimfa (lichidul limpede din ureche) nu are suficient spațiu pentru a se deplasa.

Ca urmare a Legii lui Poiseuille, în aer, asta înseamnă că micile broaște nu își pot controla poziția corpului pe măsură ce se apropie de sol, ajungând adesea să se rostogolească în așternutul de frunze, scrie IFL Science.

Vești proaste pentru broaște

Aceasta este o altă veste proastă pentru abilitățile de a sări ale broaștelor, deoarece cercetări publicate în 2021 au sugerat că consecințele crizei climatice fac ca broaștele deshidratate să nu poată sări la fel de departe ca cele sănătoase.

Din păcate, dacă ești o broască în miniatură care aterizează frecvent pe față, acest lucru te poate face o pradă destul de ușoară pentru orice prădător înfometat care caută o gustare. Cercetătorii sugerează că acest lucru ar putea explica de ce unele broaște au dezvoltat strategii de apărare împotriva prădătorilor, cum ar fi coloritul de camuflaj și toxicitatea pentru a compensa abilitățile lor slabe de aterizare.

Motivul surprinzător pentru care o broască în miniatură din Brazilia nu poate sari, descopera.ro

1. Notează, din textul 2, două strategii de apărare pe care le-au dezvoltat unele broaște împotriva prădătorilor. **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Cele trei făpturi încercau să tragă de pe mal în iaz un sac de:

- a) porumb
- b) grâu
- c) semințe
- d) orz

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Specia de broască despre care se vorbește în textul 2 este originară din:

- a) Argentina
- b) Europa
- c) Brazilia
- d) China

Răspuns corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Dintre cele trei animale care încercau să tragă sacul în iaz, cel /cea care sălta era:

- a) racul
- b) racul și broasca
- c) știuca
- d) broasca

Răspuns corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Textul 1 reprezintă o fabulă.		
Morala textului este implicită.		
Cele trei animale au reușit să tragă sacul de grâu în iaz.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Membrii genului <i>Brachycephalus</i> au cele mai mici canale semicirculare dintre toate vertebratele adulte.		
Cercetările publicate în 2019 au sugerat că efectele crizei climatice fac ca broaștele deshidratate să nu poată sări la fel de departe ca cele sănătoase.		
Aterizarea frecvent pe față poate face broaștele o pradă destul de ușoară pentru alte animale.		

6. Precizează două elemente de versificație din textul „Racul, broasca și știuca” de Alecu Donici.

6 puncte

7. Prezintă, în 30 – 70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Conțin diftong toate cuvintele din seria:

- a) „broasca”, „știucă”;
- b) „trăgea”, „neunit”;
- c) „dimensiune”, „poziția”;
- d) „deplasa”, „suficient”;

Răspuns corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) „broasca”, „știucă”;
- b) „iaz”, „pace”;
- c) „Universitatea South Illinois Edwardsville”, „SUA”
- d) „neclintit”, „omenire”;

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul structurii subliniate în secvența „Și nimic nu isprăvea” este

- a) nu eșua
- b) nu cucerea
- c) nu reușea
- d) nu aduna

Răspuns corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Există o relație de omonimie între termenii subliniați din seria:

- a) „Broasca tot în sus sălta ”; Am schimbat broasca ușii.
- b) „Într-o zi s-au apucat”; Ne întâlnim în această seară la restaurant.
- c) „ajungând adesea să se rostogolească în ăsternutul de frunze”; Ar trebui schimbat ăsternutul pentru oaspeți.
- d) „această broască în miniatură din Brazilia este cu siguranță adorabilă”; „niște aterizări forțate destul de amuzante”.

Răspuns corect:

5. Selectează trei tipuri de pronume diferite din fragmentul următor, precizând felul acestora „Și la el toți se înhamă”
6 puncte

6. Alcătuieste o propoziție afirmativă, în care cuvântul care are funcție sintactică de complement direct în fragmentul „membrii genului *Brachycephalus* au cele mai mici canale semicirculare dintre toate vertebrele adulte” să fie complement indirect.
6 puncte

7. Construiește o frază compusă din două propoziții principale, aflate în raport de coordonare copulativă.
6 puncte

8. Textul de mai jos reprezintă SMS-ul trimis de un copil de 10 ani amicului său. Rescrie textul corectând greșelile de orice natură.

Mihnea nea zis că te-ai âmbolnăvit! Sper c-ă ești bine! Abea aștept să ieșim cu rolele sâmbătă!

6 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA**(20 de puncte)**

E toamnă. Imaginează-ți că ai fost în vizită la bunici, la țară, în weekend.

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți cea mai frumoasă întâmplare din această experiență, incluzând o secvență descriptivă, de minimum 30 de cuvinte, și o secvență dialogată, de minimum patru replici.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus

VOX VALACHORUM